

Kuwe Anti Stella

Ngiyinkazana eleminyaka yokuzalwa engu-17 njalo ngithandana lomfana omdala kulami ngeminyaka emibili. Uhlupho lwami yikuthi ufuna ngimsuthise ngendlela ezingizwisa ubuhlungu. Siyakhisana siphinde sigonane njalo lokhu ngiyakukholisa kakhulu. Kodwa ke angivumi ukulala laye. Uthi yena uzacina eseyisiphofu singabe silokhu sisima endleleni.

Abangane bami bathi nxa ngingafuni ukuthi ijaha lami lingale kufanele ngilale lalo. Ngiyesaba ukuthi uzalala lamanye amankazana nxa ngilokhu ngisala, pho ngilale laye na? Yena uthi wonke umuntu osefike ebangeni lethu lokukhula useke walala lomunye umuntu.

Zandile



- Wena labangane bakho selike lazithola na likumumo uZandile lejaha lakhe abakuwo – ukuthi omunye phakathi kwabantu ababili abathandanayo afune ukuya emacansini kodwa ke omunye engafuni? Lalenzeni?
- Cela ukuthi ababili kuqembu lenu badlale umdlalo belingisela ingxoxo kaZandile lejaha lakhe. UZandile uthi ijaha lakhe uyalithanda kodwa ke kafuni kulala lalo. Ijaha lakhe lizama ukumenza akholwe ukuthi kufanele alale lalo.

Ngemva komdlalo lo buza abadlali laba ukuthi bazwe njani bekumumo onje. Bacine sebevumelene na? Nxa bengavumelananga bacele njalo ukuthi badlale umdlalo lo bazame ukuthi bacine sebevumelene.
- Ijaha likaZandile lithi lizakuba yisiphofu bangabe belokhu besima endleleni. Litshoni ‘ngokuma endleleni?’ Kuyini njalo okunye abafana abande ukuthi kuzakwenzakala nxa kuyikuthi:
 - a bayakholisa ukubambana lokukhisana lezithandwa zabo kodwa ke bame endleleni bengakalali lazo?
 - b abalali lamankazana?
Phakathi kwalezizinto yikuphi okuliqiniso?Abantu bayake batsho na ukuthi lokhu kungenzeka lasemankazaneni?
- Kulezinye indlela na abantu abangajabulisana ngazo kwezemacansini ngaphandle kokuthi into yomfana ingene phakathi kweyesithandwa sakhe? Indlela lezi ungathi zilungile na? Ungaxwayisa na ontanga ukuthi basebenzise indlela lezi?

Zandile othandekayo

Kunzima sibili ebantwini ababili nxa kuyikuthi lowo lalowo ufuna angeke akuzuze komunye, kodwa ke khumbula ukuthi ubude abuphangwa. Abantu abanengi bakhetha ukungayi emacansini baze bakhule, bende kumbe bathathe. Ubuhle balokhu bukanengi. Nxa usukhulile uyabe usulungele ukuthandana lomunye umuntu. Okunye njalo yikuthi nxa ungakaze ulale lejaha kumbe lentombi, awukho engozini yokuthelelwa imikhuhlane etholakala emacansini (imikhuhlane yengulamakhwa), iHIV kanye lengozi yokuzithwala ungakafuni.

Okwakhathesi kuyinto enhle ukuthi wena lejaha lakho ligonane likhisane kuphelele khonapho. Le yindlela enhle eyokutshengiselana ukuthi liyathandana ngeqiniso. Ungesabi lutho – akulangozi eba khona nxa abafana lamankazana begonana, bekhisana bacine khonapho.

Kodwa ke ontanga abanengi bakholwa ukuthi lingavele liqalise ukubambabambana lokukhisana isiphetho yikulala lonke. Ngakho ke kungcono lichithe isikhathi lilabangane benu kulokuthi libe lodwa libambana njalo likhisana.

Ontanga kumele bazikhethele bona ngokwabo ababona kubalungele, bengabanjwanga ngamandla. Khuluma lejaha lakho. Nxa likuthanda ngeqiniso lizazwisisa.

Nxa ngokuya kwesikhathi ukhetha ukulala lalo, sebenzisa amakhondomu. Xoxisanani ngalokhu isikhathi sisekhona lingakaqalisi – kusuka kube nzima ukuqalisa indaba enje selisebangeni lokulala lonke. Khumbula ukuthi amankazana lawo angathola aphinde athwale amakhondomu amadoda lawesifazane. Ngikufisela inhlanhla.

Anti Stella

- Ubona angani kungenzeka ukuthi ligonane liphinde likhisane licine khonapho, lingalali lonke? Nxa kungenjalo pho ungenzani? Alubana nguwe uZandile ubuzakwenzani ukuze ukholise lejaha lakho kodwa ume endleleni ungakalali lalo?

IMPICANO: Sesilungele ukulala sonke na?

Yenza lokhu okulandelayo uwedwa kumbe ulomngane wakho. Phendula ngokuthi YEBO, HATSHI, kumbe ANGILAQINISO.

- 1 Siyazana njalo siyathembana sibili?
- 2 Siyezwanana na?
- 3 Singaxoxa ngezokuya emacansini lula na kanye lokuthi singakholisa siphelile ngaphi?
- 4 Sesike saxoxa njalo savumelana yini ngendlela esingazivikela ngazo kuhlupho lokuzithwala, kumikhuhlane yengulamakhwa leHIV?
- 5 Sesike saxoxa yini mayelana lokuyahlolwa iHIV singakalali sonke?
- 6 Sesike saxoxa yini ngesizakwenza nxa inkazana isithe yazithwala?

IMPENDULO: Nxa uke waphendula eminye imibuzo le ngoHATSHI kumbe ANGILAQINISO, mhlawumbe wena lesithandwa sakho alikalungeli ukuthi lilale lonke. Yinto edinga ukuthi ucabange ngayo kabanzi.

- Kumaqembu enu bhalani phansi izizatho zonke ezenza ukuthi abanye abantu abatsha baye emacansini. Ngemva kwalokhu, bhalani phansi njalo izizatho ezenza ukuthi abanye bangayi emacansini baze bakhule. Wena ungakhetha kuphi, ngani?